

TAKVİYE EDİCİ GIDALAR VE DİĞER İLGİLİ DÜZENLEMELER

İlhami ŞAHİN

Gıda Mühendisi

Kodeks Çalışma Grubu Sorumlusu

Gıda İşletmeleri ve Kodeks Daire Başkanlığı

Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü

23 Kasım 2017, 1. GIDA VE BESLENME KONFERANSI,
ANKARA

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK
BAKANLIĞI

Takviye Edici Gıdalar Tebliği

TGK Takviye Edici Gıdalar Tebliği
16 Ağustos 2013 tarihli ve 28737 sayılı Resmi Gazete'de
yayımlanarak yürürlüğe girdi.

21 Kasım 2015 tarihli ve 29539 sayılı Resmi Gazete'yle
değişiklik yapıldı.

2002/46/EC sayılı AB Direktifine paralel olarak hazırlandı.

- ❑ 2/5/2013 tarihli ve 28635 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Takviye Edici Gıdaların İthalatı, Üretimi, İşlenmesi ve Piyasaya Arzına İlişkin Yönetmelik kapsamında **31/12/2016** tarihine kadar onay almış veya onay başvurusunda bulunulmuş ve **17/9/2017** tarihinden önce piyasaya arz edilmiş ürünler **1/7/2018** tarihine kadar piyasada bulunabilir.

- ❑ **Ek – 1** Takviye Edici Gıdalarda Kullanılan Vitaminler ve Mineraller
- ❑ **Ek – 2** Takviye Edici Gıdalarda Kullanılan Vitamin ve Minerallerin Formları
- ❑ **Ek – 3** Takviye Edici Gıdalarda Kullanılan Vitamin ve Minerallerin Günlük Maksimum Limitleri
- ❑ **Ek – 5** ‘X’ Yüksekliğinin Tanımı

- ❑ Takviye edici gıdaların bileşiminde bulunan **botanikler**, Bakanlık tarafından oluşturulan ve Bakanlık resmî internet sitesinde yayımlanan **Bitki Listesine** uygun olur.
- ❑ Takviye edici gıdaların bileşiminde bulunan **diğer maddeler**, Bakanlıkça oluşturulan ve Bakanlık resmî internet sitesinde yayımlanan **Takviye Edici Gıdalarda Kullanımı Yasak ve Kısıtlı Maddeler Listesine** uygun olur.
- ❑ Vitamin ve mineral içeren takviye edici gıdalarda; üretici tarafından tüketilmesi tavsiye edilen ürünün günlük porsiyonundaki her bir besin ögesinin etikette belirtilen miktarı, 11 yaş ve üzeri bireyler için beslenme referans değerinin minimum **%15'i** olur.
- ❑ 4-10 yaş grubu çocuklar için ise **bu değer yarısı** alınır.

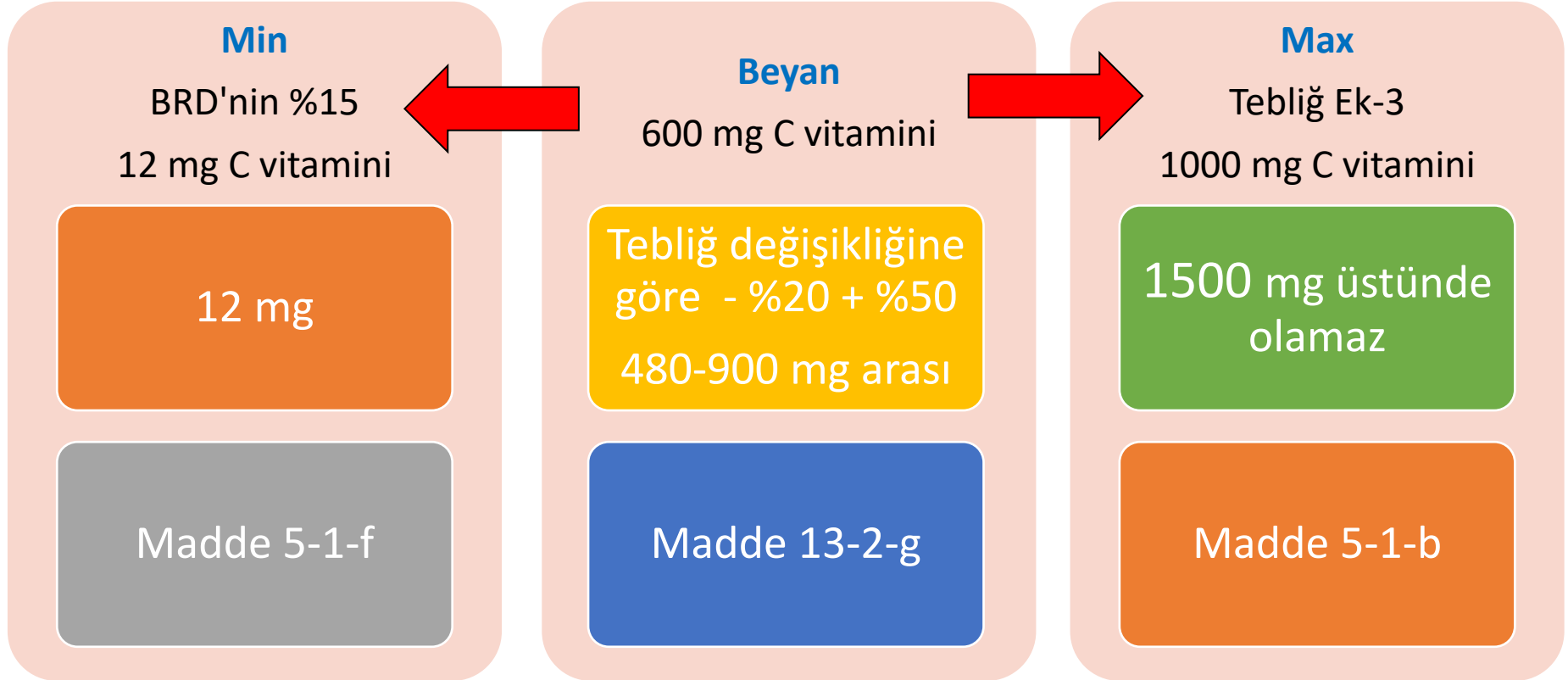
- ❑ Beslenme referans değerinin **%15'inden az olan besin öğeleri** yalnızca etiketin bileşenler listesinde yer alır.
- ❑ Besin öğeleri dışındaki botanikler ve diğer maddeler ile ilgili Bakanlıkça belirlenen minimum limitleri karşılamayan bileşenler yalnızca etiketin bileşenler listesinde yer alır.
- ❑ Bu Tebliğin eklerinde yer alan vitamin ve minerallerin, bunların formları ve **alt formlarının** adlandırmasında eş anlamlı kelimeler kullanılabilir. **örneğin hidrat formları**
- ❑ **2-4 yaş grubuna** yönelik ürünler ile ilgili değerlendirme Bakanlıkça yapılır.
- ❑ **2 yaşın altındaki bebek ve küçük çocuklar** için takviye edici gıda üretilemez ve piyasaya arz edilemez.

- ❑ Tebliğ kapsamındaki ürünler sadece “**takviye edici gıda**” adı altında piyasaya arz edilir.
- ❑ Takviye edici gıdaların etiketinde, sunumunda ve reklâmında; bir hastalığı önleme, tedavi etme veya iyileştirme özelliğine sahip olduğunu bildiren veya böyle özelliklere atıfta bulunan ifadeler yer alamaz.
- ❑ Takviye edici gıdalarda bulunan besin öğeleri, botanikler ve diğer maddelerin miktarları, ürünün tüketilmesi **önerilen günlük porsiyonu üzerinden etikette sayısal olarak belirtilir.**

- ❑ Piyasa kontrolleri sırasında etiket beyanı üzerinden;
 - vitaminler için -% 20 ila +% 50 arasında,
 - mineraller için -% 20 ila +% 45 arasında,
 - diğer maddeler için -% 20 ila +% 20 arasında olarak sapma değerleri uygulanır.
- ❑ Bu sapma oranları dışındaki üreticinin beyan ettiği sapma oranları Bakanlıkça değerlendirilir.

Uygulama sonucunda elde edilen değer;

- ❑ Ek-3'te yer alan ve maksimum limiti belirlenmiş besin öğeleri için belirlenen maksimum değerler sapma oranı kadar geçilebilir.
- ❑ Ek-3'te yer alan maksimum limiti belirlenmemiş ancak maksimum limiti Bakanlıkça belirlenen besin öğeleri, botanikler ve diğer maddeler için maksimum değerler sapma oranı kadar geçilebilir.
- ❑ Ek-3'te yer alan besin öğeleri için Türk Gıda Kodeksi Etiketleme Yönetmeliği kapsamındaki belirgin miktarın sapma oranı kadar altına inebilir.
- ❑ Minimum limitleri Bakanlıkça belirlenen botanikler ve diğer maddeler için minimum değerlerin sapma oranı kadar altına inebilir.

- ❑ Bu Tebliğ kapsamında **2-4 veya 4-10 yaş grubuna** yönelik ürünlerin etiketinde ürün adıyla birlikte;
 - ❑ “**2-4 yaş grubu çocukların kullanımına uygundur.**” veya “**4-10 yaş grubu çocukların kullanımına uygundur.**” ifadesi belirtilir.
 - ❑ Bu yaş gruplarına yönelik olmayan takviye edici gıdaların etiketinde çocuklara yönelik olduğunu ima eden şekil, resim ve ifade yer alamaz.

- ❑ Takviye edici gıdaların etiketinde aşağıdaki ifadelerin beyan edilmesi gerekir:
 - ❑ Besin ögesi, botanik ve diğer maddelerden en az biri üzerinden **ürünü karakterize eden isim.**
 - ❑ Üretici tarafından tüketilmesi tavsiye edilen **günlük porsiyon miktarı.**
 - ❑ **“Tavsiye edilen günlük porsiyonu aşmayın.”** ifadesi.
 - ❑ **“Takviye edici gıdalar normal beslenmenin yerine geçemez.”** ifadesi.
 - ❑ **“Çocukların ulaşamayacağı yerde saklayın.”** ifadesi.
 - ❑ **“İlaç değildir. Hastalıkların önlenmesi veya tedavi edilmesi amacıyla kullanılmaz.”** ifadesi.
 - ❑ “Hamilelik ve emzirme dönemi ile hastalık veya ilaç kullanılması durumlarında doktorunuza danışın.” ifadesi veya ürün için gerekli olması durumunda bu ifadeyi daha kısıtlayıcı ifadeler.
 - ❑ Üreticinin diğer uyarıları.

Türk Gıda Kodeksi (TGK) Takviye Edici Gıdalar Tebliği

TGK Gıda Etiketleme ve Tüketicileri Bilgilendirme Yönetmeliği (1169/2011/EC)	TGK Beslenme ve Sağlık Beyanları Yönetmeliği (1924/2006/ EC)	TGK Gıda Katkı Maddeleri Yönetmeliği (1333/2008/ EC)	TGK Mikrobiyolojik Kriterler Yönetmeliği (2073/2005/EC)	TGK Bulaşanlar Yönetmeliği (1881/2006/E C)	TGK Diğer
---	---	---	--	---	--

**□ TÜRK GIDA KODEKSİ
GIDALARDA KULLANILABİLECEK BİTKİLER,
MANTARLAR, ALGLER, LİKENLER VE BUNLARIN
PREPARATLARI YÖNETMELİğİ
(TASLAK)**

TGK

Beslenme ve Sağlık

Beyanları Yönetmeliği

- ❑ TGK-Beslenme ve Sağlık Beyanları Yönetmeliği 26.01.2017 tarihli ve 29960(Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girdi.
- ❑ Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde; takviye edici gıdalarla ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla uygulanır hükmü bulunmaktadır.

- 17.10.2017 tarihinde Bakanlığımız web sayfasında Yönetmeliğin uygulama esaslarına ilişkin **Türk Gıda Kodeksi Beslenme ve Sağlık Beyanları Yönetmeliği Hakkında Kılavuz** yayımlandı.

- Yönetmelikte;
 - 12 beslenme beyanı,**
 - 203 sağlık beyanı**yer almaktadır.

- Sağlık Bakanlığı görüşleri doğrultusunda yönetmelikten **çıkarılmış olan 62 adet sağlık beyanının** tam uyum kapsamında yönetmeliğe eklenmesi çalışması devam etmektedir.

Yönetmeliğin Ek-1'inde yer alan beslenme beyanları ile Ek-2, Ek-3, Ek-4 ve Ek-5'inde yer alan sağlık beyanları, ilgili beyan koşulunu karşılaması durumunda Bakanlıktan **herhangi bir izin alınmaksızın** kullanılabilir.

✓ AB mevzuatından farklı olarak **trans yağ** beslenme beyanı, **probiyotik mikroorganizma** ve **prebiyotik bileşene** ilişkin sağlık beyanları kullanılmaya devam edecektir.

X **Kolesterol ve soya proteinine** ilişkin sağlık beyanları geçiş süresi sonunda kullanılmayacaktır.

Beslenme ve Sağlık Beyanları

Gıdanın veya bileşiminde bulunan öğelerin sağlıkla ilişkisini belirten **sağlık beyanları**, **tedavi amaçlı olmayıp** vücudun normal fonksiyonlarını devam ettirmesi yönünde olacak.

Gıdaların etiketinde kullanılmasına izin verilen beslenme ve sağlık beyanları, Yönetmelik hükümlerine uymak kaydıyla gıdanın **tanıtımı ve reklâmında** da kullanılabilir.

Kalsiyum için ;

- ***“Kalsiyum normal kemiklerin korunması için gereklidir.”***
- ***“Kalsiyum normal dişlerin korunması için gereklidir.”***

D vitamini için;

- ***“D vitamini bağışıklık sisteminin normal fonksiyonuna katkıda bulunur.”***

Et veya Balık için;

- ***“Et veya balık, demir içeren diğer gıdalarla birlikte tüketildiğinde demir emiliminin iyileşmesine katkıda bulunur.”***

Ceviz için;

- ***“Ceviz damarların esnekliğinin artmasına katkıda bulunur.”***

Eski 2011 tarihli **Etiketleme Yönetmeliği**

- ~~1) Bileşiminde en fazla 120 mg/100 kcal sodyum bulunan,~~
- ~~2) İçerdiği enerjinin en fazla %8'i doymuş yağ asitlerinden gelen,~~
- ~~3) İçerdiği enerjinin en fazla %10'u ilave şekerden gelen,~~
- ~~4) Doğal olarak bileşiminde en az 55 mg/100 kcal kalsiyum bulunan.~~

~~En az üçünü bir arada taşımalıdır.~~

Her Gıda İçin Sağlık Beyanı Yapılamayacak.

1. Gıdanın bileşiminde **en fazla 100 mg/100 kcal sodyum** bulunacak.
2. Gıdanın içerdiği **enerjinin en fazla %10'u doymuş yağ** asitlerinden gelecek.
3. Gıdanın içerdiği **enerjinin en fazla %10'u ilave şekerden** gelecek.
4. Gıdanın bileşiminde **doğal olarak en az 55 mg/100 kcal kalsiyum** bulunacak.

Gıdanın etiketi, tanıtımı veya reklâmında sağlık beyanı yapılabilmesi için gıda **en az ikisine** bir arada sahip olacak.

Besin profili (AB' de yok)

Takviye Edici Gıdalarda Besin Öğesi Profili

- Takviye edici gıdalarda **besin profili hükümleri göz önünde bulundurulmaksızın**, Yönetmeliğin diğer hükümlerine uyulması şartıyla sağlık beyanları yapılabilecektir.

Takviye Edici Gıdalarda Beslenme Bildirimi

- ❑ Sadece **etken madde ve önerilen doz üzerinden** bir bildirim yapılacaktır.
- ❑ TGK Gıda Etiketleme ve Tüketicileri Bilgilendirme Yönetmeliği kapsamında bir beslenme bildirimi yapılmayacaktır.

- Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce faaliyet göstermekte olan gıda işletmecileri **31/12/2019** tarihine kadar Yönetmelik hükümlerine uymak zorundadır.
- 31/12/2019 tarihinden önce etiketlenen veya piyasaya arz edilen gıdalar **raf ömrü sonuna kadar** piyasada bulunabilecek.

TEŐEKKÜRLER.

www.tarim.gov.tr

